

M. Teodorescu
200 copii la doamna
7 copii (recuș / Docu)
5 copii la cabinet

ORDIN

privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul
Programului operațional sectorial „Mediu” 2007 - 2013

Având în vedere prevederile:

- Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare,
- Hotărârii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții,

În temeiul prevederilor:

- art. 13 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 368/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului și dezvoltării durabile și ministrul economiei și finanțelor emit următorul

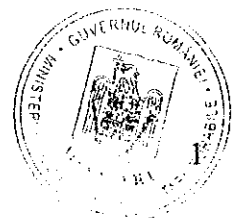
ORDIN

ART. 1

(1) Obiectul prezentului ordin îl constituie stabilirea listei cheltuielilor eligibile pentru operațiunile derulate prin Programul operațional sectorial "Mediu" 2007 - 2013, denumit în continuare POS „Mediu”.

(2) Prevederile prezentului ordin sunt aplicabile cheltuielilor efectuate din asistența comunitară, precum și din cofinanțarea națională pentru operațiunile derulate prin POS „Mediu” în cadrul următoarelor axe prioritare:

- a) axa prioritară 1 "Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată";
- b) axa prioritară 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric";
- c) axa prioritară 3 "Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare";
- d) axa prioritară 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii";
- e) axa prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc";
- f) axa prioritară 6 "Asistența tehnică”.

ART. 2

- (1) Categoriile de cheltuieli eligibile general valabile pentru proiectele derulate prin POS "Mediu", axele prioritare 1 – 5 menționate la art. 1 alin. (2) lit. a) – e) sunt prevăzute în anexa nr. 1;
- (2) Categoriile de cheltuieli eligibile specifice fiecărei axe prioritare menționate la art. 1 alin. (2) lit. a) – f) sunt prevăzute în anexele nr. 2 – 7;

ART. 3

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POS "Mediu", toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli prevăzute în prezentul ordin, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse

ART. 4

Contribuția în natură, amortizarea, cheltuielile cu imobilele deja construite și cheltuielile pentru locuințe nu sunt cheltuieli eligibile pentru POS „Mediu”.

ART. 5

Obținerea terenului nu este cheltuială eligibilă pentru axele prioritare 1, 2, 3 și 6 ale POS "Mediu".

ART. 6

Anexele nr. 1 - 7 fac parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 7

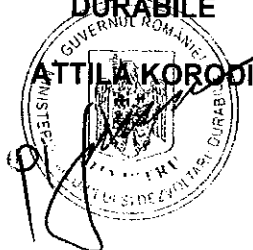
Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 8

La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1453/1309 din 2007 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007 – 2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 793 din 22 noiembrie 2007, se abrogă.

MINISTRUL MEDIULUI ȘI DEZVOLTĂRII
DURABILE

ATTILA KORCOI

MINISTRUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

VARUJAN VOSGANIAN

ORDIN

privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului operațional sectorial „Mediu” 2007 - 2013

Având în vedere prevederile:

- Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare,
- Hotărârii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții,

În temeiul prevederilor:

- art. 13 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 5 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 368/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului și dezvoltării durabile și ministrul economiei și finanțelor emit următorul

ORDIN

ART. 1

(1) Obiectul prezentului ordin îl constituie stabilirea listei cheltuielilor eligibile pentru operațiunile derulate prin Programul operațional sectorial "Mediu" 2007 - 2013, denumit în continuare POS „Mediu”.

(2) Prevederile prezentului ordin sunt aplicabile cheltuielilor efectuate din asistența comunitară, precum și din cofinanțarea națională pentru operațiunile derulate prin POS „Mediu” în cadrul următoarelor axe prioritare:

- a) axa prioritară 1 "Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată";
- b) axa prioritară 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric";
- c) axa prioritară 3 "Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare";
- d) axa prioritară 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii";
- e) axa prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc";
- f) axa prioritară 6 "Asistența tehnică".

ART. 2

- (1) Categoriile de cheltuieli eligibile general valabile pentru proiectele derulate prin POS "Mediu", axele prioritare 1 – 5 menționate la art. 1 alin. (2) lit. a) – e) sunt prevăzute în anexa nr. 1;
- (2) Categoriile de cheltuieli eligibile specifice fiecărei axe prioritare menționate la art. 1 alin. (2) lit. a) – f) sunt prevăzute în anexele nr. 2 – 7;

ART. 3

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POS "Mediu", toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli prevăzute în prezentul ordin, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse

ART. 4

Contribuția în natură, amortizarea, cheltuielile cu imobilele deja construite și cheltuielile pentru locuințe nu sunt cheltuieli eligibile pentru POS „Mediu”.

ART. 5

Obținerea terenului nu este cheltuială eligibilă pentru axele prioritare 1, 2, 3 și 6 ale POS "Mediu".

ART. 6

Anexele nr. 1 - 7 fac parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 7

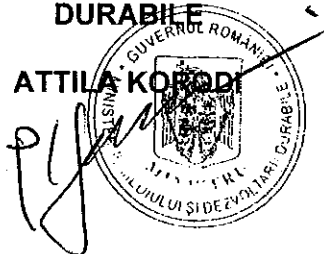
Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 8

La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1453/1309 din 2007 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007 – 2013, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 793 din 22 noiembrie 2007, se abrogă.

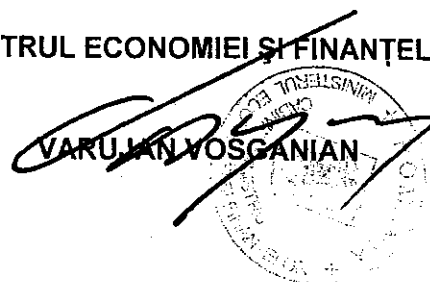
MINISTRUL MEDIULUI ȘI DEZVOLTĂRII
DURABILE

ATTILA KORODI

MINISTRUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

VARUJAN YOSGANIAN

CATEGORIILE

de cheltuieli eligibile general valabile pentru proiectele derulate prin POS „Mediu”, axele prioritare 1 – 5

1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului care cuprind cheltuieli efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări materiale rezultate, devieri rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.
2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială care cuprind cheltuieli efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecție a mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajare spații verzi și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz;
3. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului care cuprind cheltuieli aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentarea cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități;
4. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică
  - a) cheltuieli pentru studii de teren care cuprind cheltuieli pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenurilor pe care se amplasează obiectivul de investiție;
  - b) cheltuieli pentru obținere avize, acorduri, autorizații
    - i) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
    - ii) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
    - iii) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie sau alte cheltuieli de aceeași natură;
    - iv) obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
    - v) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;
    - vi) obținerea acordului de mediu;
    - vii) obținerea avizului P.S.I.;
    - viii) alte avize, acorduri și autorizații, stabilite în condițiile legii și care au legătură cu obiectivul de investiții sau cu lucrările de intervenții.
  - c) cheltuieli pentru proiectare și inginerie
    - i) cheltuieli pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție);
    - ii) cheltuieli pentru plata verificării tehnice a proiectării;
    - iii) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic, precum și alte cheltuieli de aceeași natură);

- iv) cheltuieli pentru expertizarea tehnică (pentru lucrări de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate);
- d) cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție care cuprind cheltuieli aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire, anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, în legătură cu procedurile de achiziție publică;
- e) cheltuieli pentru consultanță
  - i) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare sau alte cheltuieli de aceeași natură;
  - ii) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractelor de execuție;
- f) cheltuieli pentru asistență tehnică
  - i) cheltuieli pentru asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectantului);
  - ii) cheltuieli pentru plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații;

5. Cheltuieli pentru investiția de bază

- a) cheltuieli pentru construcții și instalații care cuprind cheltuieli aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant. Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect;
- b) cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice care cuprind cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice și utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- c) cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- d) cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport tehnologic. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- e) cheltuieli pentru dotări care cuprind cheltuieli pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în componența mijloacelor fixe sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
- f) cheltuieli pentru active necorporale care cuprind cheltuieli cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe;

6. Cheltuieli pentru organizare de șantier care cuprind cheltuieli necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții – montaj:

- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
  - i) cheltuieli aferente construirii provizorii sau amenajări la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces - auto și căi ferate -, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea;
  - ii) cheltuieli de desființare de șantier;
- b) cheltuieli conexe organizării de șantier care cuprind cheltuieli pentru obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de

transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contractele temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat sau alte cheltuieli de aceeași natură;

7. Cheltuieli pentru cote legale:

- a) cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții;**
- b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;**
- c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;**
- d) alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii;**

8. Cheltuieli diverse și neprevăzute se consideră eligibile, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor, ca procent din valoarea totală a cheltuielilor eligibile realizate pentru una sau mai multe dintre următoarele categorii de cheltuieli: amenajare teren, amenajare pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială, asigurarea utilităților necesare obiectivului, proiectare și asistență tehnică, investiția de bază. Valoarea acestor cheltuieli este:

a) în procent de maxim 10%, în cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente;

b) în procent de maxim 20%, în cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale.

Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției în cadrul proiectului, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

9. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar

a) cheltuieli pentru pregătirea personalului de exploatare care cuprind cheltuieli necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor;

b) cheltuieli pentru probe tehnologice și teste care cuprind cheltuieli aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor, precum și alte cheltuieli de aceeași natură;

10. Cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente suport cu excepția celor de la punctul 4 din prezenta anexă, care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului;

11. Cheltuieli pentru informare și publicitate:

- i) cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului;**
- ii) cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului;**

12. Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect;

13. Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 Euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 3.

Lista bunurilor necesare unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului se va anexa la contractul de finanțare.

14. Cheltuieli cu leasingul, dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare.

CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 1
„Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”

1. Categoriile de cheltuieli menționate în Anexa nr. 1, punctele 1 – 9 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării următoarelor activități:

- a) lucrări pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea stațiilor de tratare a apei, a rezervoarelor de apă și a surselor de apă;
- b) lucrări pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea aducțiunilor, rețelei de alimentare și distribuție a apei potabile, stațiilor de pompare și repompare a apei, inclusiv a bransamentelor amplasate în domeniul public;
- c) lucrări pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea rețelelor de canalizare a apei uzate, stațiilor de pompare, inclusiv a racordurilor amplasate în domeniul public;
- d) lucrări pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea stațiilor de epurare a apei uzate;
- e) lucrări pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea facilităților de tratare și depozitare temporară a nămolului din stațiile de epurare a apei uzate;
- f) lucrări pentru construcția/reconstrucția clădirilor conexe;
- g) lucrări de demolare, altele decât cele prevăzute la art. 3 alin. (1), și lucrări aferente drumurilor publice, atunci când sunt determinate de investiții în infrastructura de apă, cu condiția să fie necesare ca rezultat imediat al lucrărilor de excavare asupra drumului;
- h) lucrări de execuție, reabilitare, extindere, modernizare a sistemelor de monitorizare complexe, inclusiv măsuri de contorizare a consumului de apă în rețeaua publică, cercetarea și evaluarea calității și cantității apelor de suprafață și subterane, inclusiv achiziția echipamentelor de laborator, a echipamentelor de detectare a pierderilor, precum și a echipamentelor de întreținere a sistemelor sau alte cheltuieli de aceeași natură.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor;

2.2. Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii, în procent de maximum 0,5% din valoarea investiției de bază, pe baza documentelor justificative, pentru operațiunile derulate prin POS „Mediu”, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 2
„Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea
siturilor contaminate istoric”

1. Categoriile de cheltuieli menționate în Anexa nr. 1, punctele 1 - 9 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării:

1.1. Activităților specifice gestionării deșeurilor municipale:

a) lucrări pentru construcția, extinderea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, cum sunt: facilități de sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare deșeuri, după caz;

b) lucrări pentru construcția de depozite noi sau extinderea, reabilitarea ori modernizarea de depozite existente, inclusiv sisteme de colectare a levigatului, măsuri de hidroizolație și sisteme de extracție a biogazului, construirea clădirilor conexe dimensionate în conformitate cu normele în vigoare, precum și alte lucrări de aceeași natură;

c) lucrări pentru reabilitarea, închiderea depozitelor de deșeuri vechi și încadrarea în mediul natural a depozitelor vechi de deșeuri, inclusiv a sistemelor de colectare și tratare a levigatului, a sistemelor de extracție a biogazului, precum și alte lucrări de aceeași natură;

d) achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru asigurarea unui sistem de management integrat al deșeurilor (sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare deșeuri);

e) achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru dotarea și funcționarea depozitelor de deșeuri municipale;

f) achiziția și instalarea echipamentelor de monitorizare și de laborator.

1.2. Activităților privind achiziția și/sau instalarea echipamentelor pentru facilitățile de management a deșeurilor municipale periculoase (deșeuri medicale, deșeuri electrice și electronice, alte tipuri de deșeuri municipale periculoase) și altor tipuri specifice de deșeuri municipale (deșeuri rezultate în urma construcțiilor și demolărilor sau alte deșeuri de aceeași natură), inclusiv unități tehnologice adecvate, cu condiția ca acestea să facă parte din sistemul de management integrat al deșeurilor.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. Cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor;

2.2. Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii , în procent de maximum 0,5% din valoarea investiției de bază, pe baza documentelor justificative, pentru operațiunile derulate prin POS „Mediu”, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 3
„Reducerea poluării și diminuarea efectelor schimbărilor climatice prin
restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea țintelor
de eficiență energetică în localitățile cele mai afectate de poluare”

1. Categoriile de cheltuieli menționate în Anexa nr. 1, punctele 1 - 9 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării activităților privind re tehnologizarea, reabilitarea, extinderea, modernizarea centralelor termoenergetice și a sistemelor de încălzire urbană aferente acestora în vederea reducerii poluării și creșterii eficienței energetice, cum ar fi:
- a) construcțiile și instalațiile, echipamentele și utilajele tehnologice care conduc la reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă și creșterea eficienței energetice;
  - b) lucrările pentru execuția, reabilitarea, extinderea, modernizarea sistemelor de automonitorizare a emisiilor și a procesului de ardere aferent centralelor termoenergetice, echipamentele de laborator, sistemele pentru colectarea și transmiterea datelor privind emisiile de poluanți de la instalațiile mari de ardere;
  - c) lucrările pentru construcția, reabilitarea, extinderea, modernizarea facilităților de colectare, transport și depozitare a deșeurilor solide provenite din procesul de ardere;
  - d) lucrările pentru închiderea depozitelor de zgură și cenușă neconforme;
  - e) lucrările pentru construcția, reabilitarea, extinderea rețelelor de transport și distribuție a apei calde și a agentului termic, a punctelor termice, precum și a altor construcții aferente sistemelor de încălzire urbană;
  - f) echipamentele de detectare a pierderilor;
  - g) lucrările pentru contorizarea apei calde și a agentului termic în rețeaua publică de termoficare.
- Activitățile prevăzute la literele b), c), d), e), f) și g) sunt eligibile numai dacă sunt realizate în completarea activităților de la litera a).

CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 4
"Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii"

1. Categoriile de cheltuieli menționate în Anexa nr. 1, punctele 1 - 9 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării activităților:

a) construcția observatoarelor, centrelor de vizitare și informare în ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000, a panourilor, punctelor de informare, a podețelor, punților suspendate, tunelurilor, adăposturilor pentru animale, a potecilor, bornelor, semnelor sau alte cheltuieli de aceeași natură;

b) achiziția și instalarea echipamentului specializat și a dotărilor necesare pentru obiectivele de infrastructură detaliate la lit. a) în ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;

c) achiziția de echipamente pentru monitorizarea stării de conservare favorabilă a habitatelor, a speciilor de faună și floră sălbatică de interes comunitar/național;

d) achiziția, întreținerea și funcționarea laboratoarelor mobile sau a altor mijloace de transport destinate exclusiv activității de monitorizare în cadrul ariei protejate și de achiziție a instrumentarului necesar studierii parametrilor fizico-chimici ai ecosistemului.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. Cheltuielile pentru obținerea terenului care cuprind cheltuieli pentru achiziția de teren fără construcții cu valoare ridicată din punct de vedere al biodiversității, sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 6 alin. 2) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare și dacă respectă următoarele condiții:

a) achiziția terenului este posibilă numai în numele sau de către autoritățile publice, iar terenul se trece în domeniul public al statului sau al autorității locale, după caz.

b) achiziția terenului este strâns legată de realizarea obiectivelor proiectului;

c) achiziția terenului este singura modalitate eficientă de a asigura starea favorabilă de conservare pentru speciile/habitatele de interes comunitar/național pentru care a fost declarată aria naturală protejată;

d) terenul achiziționat este utilizat numai în scopul de a asigura starea favorabilă de conservare pentru speciile/habitatele de interes comunitar/național pentru care a fost declarată aria naturală protejată;

e) terenul achiziționat este parte integrantă dintr-o arie naturală protejată;

f) solicitantul trebuie să aducă dovezi că terenul achiziționat a fost în proprietate privată pe o durată de cel puțin trei ani înainte de achiziție. Achiziția unui teren care a fost proprietate publică în ultimii trei ani și apoi transferat în proprietate privată nu este eligibilă.

2.2. Cheltuieli pentru implementarea măsurilor de reducere a riscurilor în ariile naturale protejate;

2.3. Cheltuieli pentru reconstrucția, reducerea sau oprirea declinului stării de conservare a habitatelor și speciilor de interes comunitar/național sau menținerea acestora într-o stare favorabilă;

2.4. Cheltuieli pentru realizarea de lucrări de reducere a fragmentării habitatelor;

2.5. Cheltuieli privind implementarea măsurilor specifice de conservare a habitatelor și speciilor;

2.6. Cheltuieli de asistență tehnică și instruire pentru proiectele de biodiversitate și protecția naturii:

- a) cheltuieli pentru pregătirea și revizuirea planurilor de management pentru ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;
- b) cheltuieli pentru elaborarea studiilor științifice, a inventarelor, cartografiere;
- c) cheltuieli pentru pregătirea planurilor de monitorizare și a documentației-suport aferente acestora pentru habitatele și speciile de interes comunitar/național (inclusiv a păsărilor migratoare) din ariile naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000;
- d) cheltuieli pentru întărirea capacității instituționale a administratorilor și custozilor ariilor naturale protejate, inclusiv ai siturilor Natura 2000;
- e) cheltuieli pentru instruirea personalului implicat în managementul ariilor naturale protejate, inclusiv al siturilor Natura 2000;
- f) cheltuieli pentru crearea sistemelor informatice pentru sectorul protecția naturii.

2.7. Cheltuieli generale de administrație aferente desfășurării activității personalului implicat în managementul proiectului de la nivelul beneficiarului sunt următoarele:

- a) cheltuieli pentru apă și canalizare;
- b) cheltuieli cu servicii de salubritate;
- c) cheltuieli cu energie electrică;
- d) cheltuieli cu energie termică și/sau gaze naturale;
- e) cheltuieli pentru telefoane, fax, internet și poștă;
- f) cheltuieli cu închiriere spații;
- g) cheltuieli pentru întreținere spații.

Cheltuielile generale de administrație sunt eligibile dacă respectă prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- a) în limita a maxim 0,2% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mare decât echivalentul în lei a 25 milioane Euro;
- b) în limita a maxim 1% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă cuprinsă între echivalentul în lei a 5 - 25 milioane Euro;
- c) în limita a maxim 5% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 5 milioane de Euro;
- d) în limita a maxim 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului pentru proiectele cu o valoare totală eligibilă mai mică decât echivalentul în lei a 1 milion de Euro.

Metoda de calcul folosită pentru calculul pro-ratei pentru decontarea cheltuielilor generale de administrație se va stabili de către autoritatea de management și se va atașa în anexă la contractul de finanțare.

2.8. Cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii sunt eligibile, în funcție de complexitatea proiectului, pe baza documentelor justificative, precum: fișe de post, fișe de pontaj.

**CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 5
„Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele
cele mai expuse la risc”**

1. Categoriile de cheltuieli menționate în Anexa nr. 1, punctele 1 – 9 sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării următoarelor activități:

1.1. Lucrări de prevenire a inundațiilor și reducere a consecințelor distructive ale inundațiilor, precum:

a) lucrări de amenajări/regularizări de albie, poldere, diguri sau alte cheltuieli de aceeași natură;

b) lucrări pentru mărirea gradului de siguranță a barajelor și alte lucrări pentru întreținerea și siguranța în exploatare;

c) lucrări de reabilitare a sistemului de comunicații radio (voce-date), sisteme de alarmare în aval de baraje;

1.2. Lucrări specifice de infrastructură pentru reducerea eroziunii costiere a Mării Negre.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. Cheltuielile pentru obținerea terenului, conform obiectivelor de investiții și lucrărilor de intervenții, care cuprind cheltuieli pentru achiziția de teren fără construcții, sunt eligibile în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare.

2.2. Cheltuielile pentru amenajarea terenului care cuprind cheltuielile prevăzute în Anexa nr. 1, punctul 1, inclusiv cheltuielile pentru strămutări de localități sunt eligibile pentru realizarea obiectivelor de investiții și a lucrărilor de intervenții.

2.3. Cheltuielile de asistență tehnică pentru proiectele de prevenire a inundațiilor, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

a) cheltuieli pentru elaborarea planurilor, măsurilor și hărților de prevenire a riscului inundațiilor;

b) cheltuieli pentru elaborarea studiilor de audibilitate.

CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul
axei prioritare 6 „Asistența tehnică”

1. Cheltuieli de personal

1.1. Cheltuielile aferente salariilor se decontează conform contractului de muncă sau proporțional cu procentul prevăzut în fișa postului/foaia de prezentă, aferent atribuțiilor specifice gestionării POS „Mediu” sau activităților adiacente gestionării acestuia, în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare și cuprind:

a) salarii, inclusiv contribuțiile salariale aferente, suportate de către angajat și angajator, pentru personalul încadrat în structura autorității de management și a organismelor intermediare, cu contract individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată, cu normă parțială sau întreagă de lucru, având atribuții în procesul de gestionare a POS „Mediu”;

b) salarii, inclusiv contribuțiile salariale aferente, suportate de către angajat și angajator, ale personalului încadrat în structura autorității de management și a organismelor intermediare, cu contract individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată, cu normă parțială sau întreagă de lucru, pentru activitățile adiacente de natură tehnică, financiar contabilă, juridică sau audit;

c) plata orelor suplimentare acordate personalului, având atribuții în procesul de gestionare a POS „Mediu”, încadrat în structura autorității de management și a organismelor intermediare. Plata orelor suplimentare este eligibilă dacă acestea sunt efectuate în scopul implementării proiectului, în baza contractului individual de muncă pe durată determinată sau nedeterminată, cu normă parțială sau întreagă de lucru, pe baza foilor de prezentă;

1.2. cheltuieli cu ocazia deplasărilor efectuate în țară și în străinătate de personalul autorității de management și al organismelor intermediare în îndeplinirea atribuțiilor ce le revin în gestionarea POS „Mediu”: indemnizații de delegare (diurnă), cheltuieli de transport persoane, cazare;

1.3. cheltuieli pentru plata taxelor de participare la cursuri, seminarii și alte acțiuni similare.

2. Cheltuieli pentru prestarea de servicii

2.1. cheltuieli efectuate pentru organizarea de evenimente, seminarii, conferințe, sesiuni de informare, organizarea comitetelor de evaluare și selecție proiecte, a comitetelor de monitorizare, a reuniunilor de lucru;

2.2. cheltuieli pentru instruirea și perfecționarea personalului autorității de management și organismelor intermediare, precum și a beneficiarilor proiectelor finanțate prin POS „Mediu”.

Cheltuielile prevăzute la punctele 2.1, respectiv 2.2. de mai sus, includ cheltuielile cu onorariile, cazarea și transportul lectorilor sau invitaților, indiferent de cetățenia acestora, închirierea sălilor necesare, asigurarea echipamentelor pentru proiecție, asigurarea traducerii simultane și a echipamentelor aferente, tipărirea și multiplicarea materialelor, asigurarea transportului și/sau cazării participanților, asigurarea serviciilor necesare organizării pauzelor acestor tipuri de acțiuni, asigurarea transportului de echipamente, precum și orice alte cheltuieli necesare desfășurării acțiunilor respective.

2.3. cheltuieli pentru elaborarea de strategii și documente pentru identificarea și justificarea proiectelor, efectuarea de analize, rapoarte, ghiduri, metodologii, studii specifice necesare autorității de management pentru monitorizarea și implementarea POS „Mediu”;

2.4. cheltuieli pentru consultanță și expertiză tehnică, financiară, contabilă, fiscală juridică și orice alt domeniu necesare gestionării POS „Mediu”;

2.5. cheltuieli privind achiziția serviciilor de audit;

2.6. cheltuieli de informare și publicitate aferente POS „Mediu”, cum ar fi: cheltuieli pentru producția de spoturi radio și TV, difuzarea spoturilor publicitare radio și TV, publicitatea prin intermediul presei scrise, panotaj, pagini web, tipărirea, producerea, multiplicarea și distribuția de materiale promoționale, campanii de promovare, organizare de sesiuni de instruire și informare pentru reprezentanți ai mass – media, servicii de monitorizare media, precum și orice alte cheltuieli pentru informarea și publicitatea POS „Mediu”. ”

2.7. cheltuieli pentru evaluarea POS „Mediu” și a planului de comunicare;

2.8. cheltuieli efectuate pentru traduceri și interpretariat;

2.9. cheltuieli efectuate pentru servicii informatice și de comunicații, întreținere și reparare de echipamente informatice de comunicații și periferice de calcul, întreținere, actualizare și dezvoltare de aplicații informatice;

2.10. cheltuieli pentru recrutarea și selecția personalului angajat în structura autorității de management și a organismelor intermediare;

2.11. cheltuieli cu tipărirea, multiplicarea și distribuția de materiale.

2.12. cheltuieli cu transportul de materiale, mobilier, echipamente și instalații, efectuate în cadrul proiectului;

2.13. cheltuieli aferente pregătirii documentației de licitație, organizării și derulării procedurilor de achiziție publică, dacă sunt efectuate în cadrul proiectului;

2.14. cheltuieli cu abonamente la publicații și reviste relevante pentru obiectul de activitate al POS „Mediu”, achiziția de publicații, cărți, reviste în format tipărit și/sau electronic.

3. Cheltuieli cu achiziția de active fixe, obiecte de inventar, furnituri de birou, materiale consumabile:

3.1. Cheltuieli pentru achiziția de active fixe corporale care cuprind cheltuieli pentru achiziția de aparatură birotică, mobilier, echipamente și periferice de calcul, instalații și echipamente pentru asigurarea securității și/sau siguranței sediului Autorității de Management/Organismelor Intermediare, precum și alte active fixe necesare bunei desfășurări a activității Autorității de Management/Organismelor Intermediare;

3.2. Cheltuieli pentru achiziția de active fixe necorporale care cuprind cheltuieli pentru achiziția de aplicații informatice, licențe;

3.3. Cheltuieli pentru achiziția obiectelor de inventar, a furniturilor de birou, materialelor consumabile.

4. Cheltuieli generale de administrație care sunt eligibile în limita a maxim 20% din valoarea eligibilă a proiectului aprobat prin ordin de finanțare, dacă respectă prevederile din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare și cuprind:

a) cheltuieli pentru apă și canalizare;

b) cheltuieli cu servicii de salubritate;

c) cheltuieli cu energia electrică;

d) cheltuieli cu energia termică și/sau gazele naturale;

e) cheltuieli pentru telefoane, fax, internet și poștă, curierat rapid și rețele de comunicații;

f) cheltuieli cu închiriere spații și echipamente pentru autoritatea de management și organismele intermediare;

g) cheltuieli pentru achiziționarea materialelor și serviciilor de întreținere și funcționare a spațiilor destinate autorității de management și organismelor intermediare;

h) cheltuieli cu carburanții și lubrifianții pentru mijloacele de transport utilizate de autoritatea de management și organismele intermediare;

i) cheltuieli pentru reparații și întreținere mijloace de transport din dotarea autorității de management și a organismelor intermediare;

j) cheltuieli de instalare, întreținere și reparații echipamente, cu excepția celor informatice și de comunicații;

- k) cheltuieli pentru închirierea, întreținerea și funcționarea spațiilor de arhivare;
- l) plata salariilor pentru personalul administrativ angajat de către autoritatea de management și organismele intermediare cu contract de muncă pe durată determinată, cu normă întreagă sau parțială de lucru, pentru deservirea spațiilor;
- m) cheltuieli pentru asigurarea clădirilor, spațiilor, echipamentelor, mijloacelor de transport, necesare funcționării autorității de management și organismelor intermediare, cu condiția ca acestea să nu fi fost achiziționate din fonduri nerambursabile.

5. Cheltuieli privind închirierea și/sau leasingul pentru spații, mijloace de transport, instalații, echipamente, mobilier, efectuate în ansamblu sau separat, sunt eligibile în cadrul proiectului.

Cheltuielile cu leasingul sunt eligibile dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și ale art. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare.

6. Cheltuieli cu taxele notariale pentru legalizarea unor documente referitoare la managementul, monitorizarea, implementarea și controlul POS „Mediu”.